

**RAPORT Z GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA TERENIE GMINY
GOLCZEWO NA 2023 r.**

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Golczewo na 2022 r., zwanego dalej Programem, który stanowi załącznik do Uchwały Nr XLVIII/376/2022 Rady Miejskiej w Golczewie z dnia 29 grudnia 2022 r.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ww. ustawy z organ wykonawczy samorządu gminy sporządza raport z wykonania Programu w danym roku, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

Niniejszy Program został opracowany zgodnie z aktualnym stanem prawnym obowiązującym na terenie naszego państwa :

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
3. Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
4. Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
5. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
7. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjnym 2: Profilaktyka uzależnień.

W szczególności ustawodawca wskazał następujące obszary działań dotyczącego realizacji tegoż Programu tj.:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych
i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) do zadań własnych gminy należy także przeciwdziałanie narkomanii (art. 10 ustawy). Ustawodawca także wskazał w szczególności następujące obszary działań:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2. REALIZATORZY PROGRAMU:

1. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golczewie zwana dalej „Komisją”;
2. Burmistrz Golczewa, w zakresie merytorycznym wykonywania zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
3. Inne podmioty, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

3. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, których wpływy w 2023 r. wyniosły **139 379,91 zł.** oraz **38 626,3544 zł.** z dodatkowych opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml tz. „małapki”. Wysokość tych pierwszych opłat, a tym samym dochodów gminy z tytułu posiadania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynika z

wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim deklarowanej w formie oświadczeń przez indywidualne podmioty posiadające zezwolenia. Zgodnie z ustawą dochody z opłat w całości muszą być wykorzystane na wykonanie zadań zawartych w Programie. Na realizację zadań wynikających z ww. Programu wydatkowano kwotę **182 577,10 zł.** na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz **4 900,00 zł** na zwalczanie narkomanii – razem **187 477,10 zł.** Natomiast kwota zaplanowana na 2023 r. w budżecie gminy na realizację Programu wynosiła **212 931,44 zł.**

Wartość sprzedaży

	2023 rok
niskoprocentowy do 4,5% oraz piwo	3 094 423,51
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	551 171,86
Powyżej 18% zawartości alkoholu	3 375 759,66
RAZEM	7 021 355,03

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych

	2023 rok
na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych poza miejscem sprzedaży (sklepy)	102
na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokała gastronomiczne)	160

Liczba punktów sprzedaży

	2023 rok
sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych poza miejscem sprzedaży (sklepy)	13
sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokała gastronomiczne)	4

Wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje w naszej gminie Uchwała Nr IV/33/2019 Rady Miejskiej w Golczewie z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Golczewo.

4. REALIZACJA PROGRAMU:

Realizacja zadań Programu prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Jednocześnie w Programie uwzględniono aspekt przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, co jest zbieżne brzmieniem obu wyżej wymienionych ustaw, obowiązującym od 1 stycznia 2022 r. wskutek wejścia w życie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) do zadań własnych gminy należy także przeciwdziałanie narkomanii (art. 10 ustawy). Ustawodawca wskazał w szczególności następujące obszary działań:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizując gminny program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym stanowi art. 11¹ „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”. W kontekście brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach

Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

W 2023 roku środki finansowe podzielone na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Golczewo zostały przeznaczone w zdecydowanej większości na działania związane z profilaktyką.

Ad.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1. Motywowano osoby uzależnione do podjęcia terapii w placówkach lecznictwa odwykowego (m.in. za pośrednictwem pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Golczewie, członków Komisji, policjantów)
2. Pokrywano koszty związane z działalnością Punktu Pomocy dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy oraz członów ich rodzin.

W 2023 r. specjalista świadczący usługi terapeutyczne wykonał konsultacje dla 29 osób uzależnionych oraz 40 konsultacji rodzinnych. Głównymi problemami, z jakimi zgłaszały się osoby do specjalisty były trudności rodzinne i społeczne, przemoc psychiczna i fizyczna, problemy wychowawcze i emocjonalne dzieci, uzależnienia, nadużywanie środków psychoaktywnych, sytuacje kryzysowe, zaburzenia nastroju, lękowe i zaburzenia psychiczne. Forma pomocy indywidualnej udzielanej indywidualnym osobom polegała na motywowaniu osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Koszt realizacji zadań w Punkcie Pomocy:

umowa ze specjalistą świadczącym usługi terapeutyczne - **17 800,00 zł.**

abonament RTV – **94,00 zł.**

Ad 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Kontynuowano działania Komisji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w zakresie pomocy rodzinom, w których te problemy występują, poprzez:
 - 1) przeprowadzono 21 rozmów w których nakłaniano do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione,
 - 2) skierowano do sądu 2 wnioski o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego przez osoby uzależnione,
 - 3) nie skierowano osób na badania poprzez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,
 - 4) podejmowano 11 interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym 11 dotyczyło przemocy związanej z uzależnieniem,
 - 5) Komisja nie założyła w 2023 r. żadnej Niebieskiej Karty.

Dokonując analizy działalności Komisji należy stwierdzić, że oprócz działań wynikających z zadań nałożonych na Komisję ustawą, wykonywała ona wszystkie inne czynności i przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Golczewo na 2023 rok.

Wpływ na to ma fakt, że w strukturach organizacyjnych gminy nie ujęto funkcji pełnomocnika działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Każdy oficjalnie zgłoszony przypadek do rozpatrzenia przez Komisję to nieszczęście, bardzo często wiążący się z cierpieniem całej rodziny. W takich sprawach członkowie Komisji prowadzili działania szczególnie ostrożnie, kierując sprawy w taki sposób, żeby w konkretnych przypadkach maksymalnie pomóc, a przynajmniej zminimalizować problem.

Mając to na uwadze członkowie Komisji wykonywali swe zadania z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i narkomanią dla dobra całej społeczności gminy.

Kwota wynagrodzenia pracy Komisji: **20 707,20 zł.** (wynagrodzenie wraz ze składkami ZUS oraz podatkiem).

Koszt delegacji członków Komisji: **431,20 zł.**

Koszt reprezentowania Komisji : **0,00 zł.**

Koszt złożenia do sądu wniosków o leczenie odwykowe : **505,08 zł.**

Ad 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowano czas wolny dla dzieci i młodzieży, organizowano wspólne imprezy artystyczne i sportowe popularyzujące trzeźwy i zdrowy styl życia bez alkoholu i narkotyków (ogólnie około 400 uczestników) poprzez :
 - 1) współudział w realizowaniu programów profilaktycznych, konkursów i zabaw na temat uzależnień oraz zajęć edukacyjnych odbywających się w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Golczewo,
 - 2) dofinansowywanie organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych dla 50 dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych ;
 - 3) współudział w organizacji konkursów, imprez sportowych i innych związanych z profilaktyką,
2. kontynuowano współpracę z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Golczewie;
3. Podnoszono kwalifikacje osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym dofinansowanie 2 szkoleń, udział w 1 konferencji;
4. Rozdawano materiały informacyjno-edukacyjnych, np. ulotki, broszury, poradniki, i inne materiałów o tematyce profilaktycznej na festynach organizowanych przez Burmistrza Golczewa, zespół Caritas, TPD ;
5. Prowadzono lokalne kampanie edukacyjne oraz włączano się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii.

Koszt szkoleń dla członków Komisji: **1055,30 zł.**

Koszt szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – **1 602,12 zł.**

Koszt organizowania czasu wolnego :

- Spektakle profilaktyczne – **1100,00 zł.**
- Festyny i inne imprezy plenerowe (bez sportowych) - **46 268,69 zł.**
- Imprezy sportowe – **9 210,00 zł.**

- Konkursy o tematyce profilaktycznej – 3 484,11 zł.
- Pozalekcyjne zajęcia sportowe – 10 000,00 zł.
- Zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Komisji (m.in. rozkładany namiot, stolik i krzesła do wykorzystywania w przyszłości na różnego rodzaju imprezach) – 5 219,40zł.

Ad 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy.

1. Wspierano finansowo Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - organizację pozarządową zajmującą się m.in. problematyką alkoholową, narkomanii oraz przemocy która prowadzi na terenie naszej gminy 3 placówki wsparcia dziennego 1 placówkę w formie opiekuńczej (z programem wychowawczym) w Golczewie oraz 2 w formie podwórkowej w Wysokiej Kamieńskiej i Niemicy.
2. Współpracowano z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy.
3. Przeprowadzono w 2022 r. badania dotyczące diagnozy uzależnień behawioralnych za pomocą badań ankietowych wśród dwóch grup reprezentujących lokalne środowiska:
 - 1) dorośli mieszkańcy Gminy Golczewo (91 osób),
 - 2) dzieci i młodzież z klas 6-8 ze szkół podstawowych w Gminie Golczewo (56 osób).
4. Nieodpłatnie udostępniano lokal w celu realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

Koszt dofinansowania prowadzenia świetlic : 70 000,00 zł.

Ad 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Komisja wydała 12 postanowienia opiniując pozytywnie wnioski przedsiębiorców w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej w Golczewie.

W 2023 r. nie skontrolowano punktów sprzedaży alkoholu, nie występowano do organów ścigania o ukaranie osób naruszających przepisy ww. ustawy, nie występowano przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz nie informowano policji o naruszeniach ustawy.

BURMISTRZ.

 Maciej Zieliński